

NORMAL ÖĞRETİM

KÜRESELLEŞME

1998 yılında küreselleşme üzerine yazılan 2822 bilimsel bildirinin ve basılan 589 yeni kitabın her biri bu sürecin kendi tanımını yapmıştır.

Bu tanımların çoğu süreci, ulusal iktisadi sistemlerin uluslararası ticaret, yatırım ve sermaye hareketleri yoluyla artan etkileşimi ya da bütünleşmesini içeren iktisadi olay şeklinde açıklamıştır.

- Hollandalı bilim adamı Ruud Lubbers ise küreselleşmeyi ,coğrafi uzaklığın sınır-aşan iktisadi, siyasal ve sosyokültüre ilişkilerin kurulması ve sürdürülmesinde azalan önemde bir etken olduğu süreç olarak tanımlanmaktadır.
- Sosyolog Anthony Giddens küreselleşmeyi, sürekli iletişimle dünyada bilgi ve kültürün eş-anlı olarak paylaşılabilirliğinin vurgulanmasıyla, yer ve zamanın ayrıştırılması şeklinde tanımlanmıştır.
- Küreselleşmenin soldaki eleştirmenleri isedemokratik süreçlere ya da ulusal devletlere uymayan ulus-ötesi şirketler ve bankacılık kurumlarının egemen olduğu küreselleşmiş bir iktisadi sisteme doğru dünya çapında bir kayış şeklinde sunarak sözcüğü çok farklı tanımlamaktadır.

KÜRESELLEŞME NE ZAMAN BAŞLADI

- Tanımında olduğu gibi küreselleşmenin başlangıç tarihi konusunda da bir görüş ayrılığı olduğu görülmektedir. Ama yaşanan bazı olaylar bize bu konuda yardımcı olabilir.
- İlk coğrafi keşifleri izleyerek 16.yüzyılda vuku bulmuştur. Sonrasında, Sanayi Devriminin de dünya ticaret ve yatırım hacminde büyük artışlar olmuştur. Bu hareket Birinci Dünya savaşı ve 1929 daki Büyük Buhrana yol açan serbest ticaret karşıtı korumacılık dönemi tarafından sona erdirilmiş ve o günlerin küreselleşmesi bir ara döneme girmiştir.

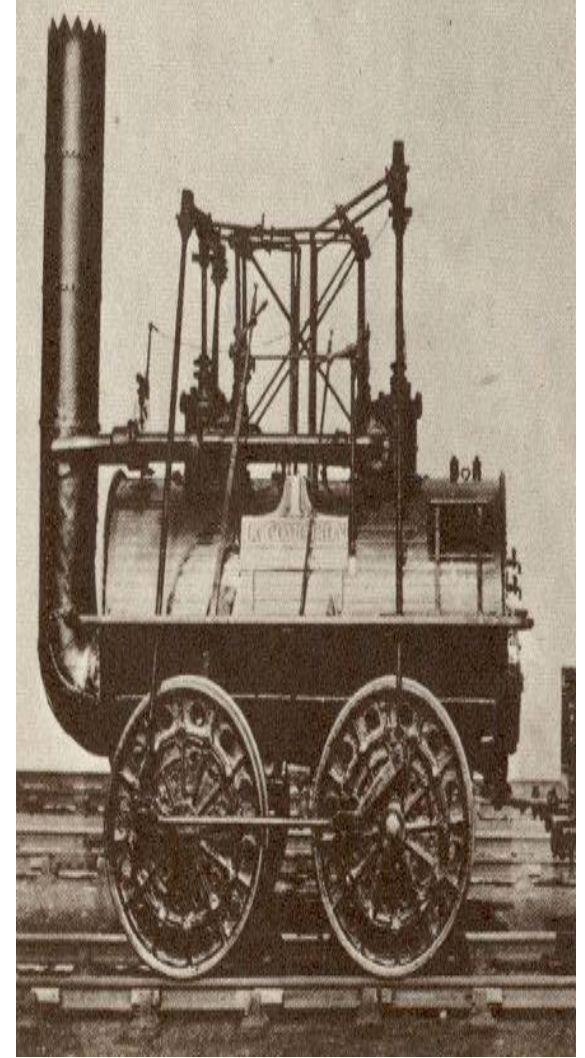

- İkinci Dünya Savaşının sona ermesi de dünya üzerindeki ulusal pazarlarda üretme ve satmayla ilgilenen çok uluslu şirketlerin de gelişmesiyle diğer genişlemesine yol açmıştır. Hava ulaşımı ve uluslararası iletişimin gelişmesi de uluslararası ticaretteki ilerlemeyi hızlandırmıştır.
- Berlin Duvarının yıkılması ve Sovyetler Birliğinin çöküşü de kapitalizm ve sosyalizm arasındaki soğuk savaşın kapitalizmin zaferi ile sonuçlanmasına neden olmuştur.

TEKNOLOJİK GELİŞME VE ULAŞTIRMA

- *1750 sonrası her ulaştırma türünde bir makineleşme dönemi olarak betimlenebilir. İlk olarak en anlamlı yenilik demiryolunun etkinliğini artıran buhar makinesi olmuştur.
- *İçten patlamalı motorlar teknolojinin özellikle karayoluna olmak üzere bütün ulaştırma türlerine büyük katkısı olmuştur. Hava ulaşımında içten patlamalı motor daha büyük uçakların yapımını mümkün kılarken ,jet uçaklarının ortaya çıkışı büyük sayıda yolcuların ulaşımını sağlamıştır.
- *Otomobil imalatçıları gibi ulaşım araç ve donanımı yapan sınai şirketler küresel ekonominin ana oyuncularına olmuşturlardır.

BİLİŞİM TEKNOLOJİSİNDE GELİŞMELER VE ULAŞTIRMA.

- Uluslararası ulaşırmada 1970'lerden sonraki ana değişme alanları, telekomünikasyon, ticaretin küreselleşmesi, daha etkin dağıtım sistemleri ve hava ulaşımının büyük çaplı ilerlemesi olurken, telekomünikasyon özellikle finans ve hizmetler kesimleri için büyüyen bilişim hareketlerini mümkün kılmıştır.
- 1970 den sonra telekomünikasyon bilişim teknolojileri ile başarılı bir biçimde kaynaşmıştır. Bu yoldan telekomünikasyon, diğer ulaştırma türlerini destekleme ve büyütme yanında, kendi başına bir iş yapma aracı da olmuştur.
-
- Bilişim teknolojilerindeki ilerlemeler ulaştırma-bağlantılı işlem maliyetlerini azaltma hedefini de yaratmıştır. **örneğin**, elektronik veri değişim sisteminin gelişmesi, gümrük işlemlerindeki geleneksel kağıt belgeleme rutinlerinin yerini almıştır.
- İnternet, taşımaların niteliği ile belirsizliği azaltarak daha esnek ve etkin ulaştırma pazarları yaratmak yoluyla, ulaştırma hareketlerinin yeni örgütlenme yollarını açmıştır. Ancak, bu teknolojilerin kullanımı başlıca gelişmiş ülkeler ve büyük limanlarla sınırlıdır.
-

3. DÜNYA TİCARET MODELİ VE ULAŞTIRMAYA YANSIMALARI

- Gecen yüzyılın sonunu ve yeni bin yılın başlangıcını betimleyen olaylar, teknolojik yenilikler, teknolojik ilerleme ve küreselleşme süreci bağlamında uluslararası ticareti sınırlayan engellerin kaldırılması, olmuştur. Bu gelişmelerin 20 katkısıyla, 1990'lı yıllarda küresel ticaretteki büyümede gözlenen hızlanma, 2001 ile birlikte yerini durgunluğa giden bir sürece bırakmıştır.
- Ulaştırmadaki gelişmelerle dünya ekonomisindeki gelişmeler sürekli bir etkileşim içinde birbirlerinin büyüme gelişme sürecini beslemişlerdir. Küreselleşme sürecinde başarılı bir bütünleşmeyi etkin ve doğru oluşturulmuş bir ulaşım ağı olmaksızın düşünmek anlamsızdır.
- Firmaların maliyet yapıları da ulaştırma hizmetlerinin niteliği tarafından aynı derecede etkilenmektedir. Eğer hizmetler güvenilir ve düzensizse ya da ülke küçük çap taşımaları etkin bir şekilde yürütecek üçüncü, el lojistikçilerden yoksunsa, firmaların üretim zincirinin her aşamasında büyük envanter stokları bulundurma olasılığı yüksektir.
- Büyük envanter stokları bulundurmanın maliyeti, özellikle reel faiz oranlarının yüksek olduğu ülkelerde önemli boyutlara erişebilir.

1. Ulaştırma maliyetlerinin diğer ticaret engellerine oranla daha ağır bastığına değinilmişti. Örneğin, A.B.D.'nin ticaret yaptığı 216 ülkeden 168'inin ulaşım maliyet engellerinin gümrük engellerinden daha ağır bastığı belirlenmiştir
2. A.B.D. gümrük tarifeleri diğer ülkelerle karşılaştırıldığında daha düşüktür ve ihracatçılar gümrüklerin yanında diğer politika kaynaklı ticaret engelleri ile baş etmek zorunda kalırlar
3. Yalnız ulaşım hizmetlerine bakmak ve yabancı pazarlara arz için önemli olan diğer üretici hizmetlerinin maliyetlerini göz önüne almamak biraz keyfi olmaktadır. Örneğin, iletişim, yasal yardım ve ihracat finansmanındaki yüksek maliyetler, ihracatçıların rekabet gücünü, aşındıran diğer etkinsizlik kaynaklarındandır.
4. Gümrüklerden ayrı olarak, ulaşım maliyetleri sıfıra indirilemez

- Ulaşım maliyetlerinin hizmetlerdeki ticaret üzerinde de önemli etkisi olabilir. Ölçülmesi zor olsa da, bu, bir döviz kaynağı olarak turizm hizmetlerine büyük çapta güvenen GÖÜ'ler için Önemlidir. Turistler, Özellikle birbirine yakın ikame hedeflerinin olduğu durumlarda, seyahat masraflarına karşı duyarlıdırlar. Yer bakımından tahminler önemli ölçüde değişirse de, seyahat maliyetlerindeki iki katı bir artışın turizm talebini sekiz kez azaltabileceği hesaplanmıştır

- Ulaştırmadaki yenilikler, yirminci yüzyılın sonlarında gözlenen mal piyasalarında - küreselleşmede önemli bir etken olmuştur. Okyanus, hava, karayolu ve demiryolu taşımasının her biri, ticarete konu olan malların bir yerden diğeri ne nasıl taşındığına ilişkin çok geniş bir yelpaze içindeki sonuçlara yol açan bir teknolojik ve kurumsal yenilikler dizgesine tanık olmuştur
- Yönetmel yenilikler ve ulaşım hizmetlerinin üretim, envanter ve dağıtım sistemleri ile bütünleşmesi, uluslararası ulaştırma endüstrisindeki değışimin ek yürütücöleri olmuştur. örneğın, ara malların tam-zamanında teslimi, firmaların üretimin bazı aşamalarını devre dışı bırakmalarını, envanter stoklarını kısmalarını ve üretimi coğrafi olarak yaymalarını mümkün kılmıştır
- Ancak, bütün bu teknolojik ilerlemelere karşın, ulaştırma maliyetlerindeki uluslararası değışmelerin önemli bir belirleyicisi olmayı sürdürmektedir. Bir ulaşım sürecinin (seyahatin) kalkış ve varış noktaları arasındaki mesafe, taşımanın, yakıt, araçların aşınması ve malların taşınma süresi biçimindeki, değışken maliyetini doğrudan etkilemektedir
- Ancak, ulaştırmadaki sabit maliyetlerden ötürü, mesafenin ulaştırma maliyetlerine etkisi, mesafenin paketleme, belgeleme, liman hizmetleri ve mesafeden bağımsız diğeri etkinliklerin maliyetinin küçük olduğı yerlerde mesafenin önem kazandığını göstermek üzere, daha küçük oranlıdır.
- Yine de mesafenin etkisi büyük ölçüde ulaşım türüne bağılıdır.

- Bunların yanında, karayolu, demiryolu ve iç su yolu ağlarını, limanları ve hava alanlarını, depolama tesislerini ve bunları destekleyen iletişim sistemlerini kapsayan ulaştırma altyapısının etkin ulaştırma hizmetlerinin bir önkoşulu olduğu bilinmektedir.
- Devlet altyapı planlamasında da kritik bir rol oynar. Karayolu, demiryolu ve liman kapasitelerinin kullanımı ticaretteki genişlemeye ilişkin projeksiyonlara gereksinimleri vardır. Ayrıca, ulaştırma ağlarının tasarım ve yapımının da komşu Ülkelerle eşgüdümlü olarak yürütülmesinde de yarar vardır. Bütün bu konu ve sorunların çözümleme ve uygulanmasında unutulmaması gereken önemli bir nokta, devlet politikalarının yanlış seçim ve uygulamalara dayanması durumunda ulaştırma maliyetlerinin yükselmesiyle sonuçlanacağıdır

4. ULAŖTIRMADAKİ YAPISAL DEĐİŖMELERİN YANSIMALARI

- Dünya ekonomisindeki gelişmelerle ulaşım sistemi arasındaki etkileşim yanında, ulaştırmadaki gelişmelerin dünya ekonomisine ve doğrudan ayrı ayrı ekonomiler üzerine yaptığı dolaysız etkilerin de önemi tarihin eski çağlarından bu yana bilinen bir olgudur. Tekerleğin, daha sonra yelkenli gemilerin ve onları izleyerek buharlı gemilerin coğrafi keşiflere ve sanayi devriminin ivme kazanmasına yaptığı etkiler, daha sonra da tren, otomobil ve uçağın ülkelerin hem iktisadi, hem toplumsal yapılanmalarına etkileri dünya ekonomisinin gelişme çizgisi içinde önemli dönem noktalarını oluşturmuşlardır
- Radelet ve Sachs, çok sayıda sosyo-ekonomik, coğrafi ve kurumsal etkenleri elden geçirirken, daha düşük taşıma maliyetleri olan GOÜ'lerin 1965 ile 1990 arasındaki dönemde mamul mallar ihracatlarının GSYİH'ya oranında daha hızlı bir büyüme yaşadıklarını gözlemişlerdir.
- İhracatçıların karşılaştığı gümrüklerin tersine, ulaştırma maliyetleri, ticaret yapan ülkeler arasında büyük ölçüde değişmektedir. Bu nedenle, ulaştırma hizmetlerinin elde edilebilirliği, fiyatları ve niteliğinin ülkelerin ürettiği şeyler ve kiminle ticaret yaptığına ilişkin önemli sonuçları vardır.
- Kuramsal bir çalışmada, Venables & Limao, ulaştırma maliyetlerinin dünyanın uzmanlaşma bölgelerine bölünmesine yol açabileceğini bulmuşlardır. Bir mal ne kadar ulaştırma-yoğun ise, onun, iktisadi merkeze daha düşük taşıma maliyetleri olan ülkeler tarafından ihraç edilme olasılığı da o kadar büyük olacaktır

- Ulaştırma maliyetleri üretimin ülkeler arasındaki yerini açıklarken, ihracat yapan firmaların ülkeler içindeki yerini etkilemekte de aynı derecede önemlidirler. Dış ticaret engelleri kaldırılırken, firmaların, özellikle ihracat toplam satışların büyük bir kesrini oluşturduğunda, sınır bölgeleri ya da liman kentleri gibi dış pazarlara sıkı bağlantısı olan bölgelere kayma gibi bir dürtüsü olur.
- Ulaştırma hizmetleri böylece ticaretteki rekabet gücünü etkilerler.
- Ayrıca, içbölgeler uluslararası ticaretten koparken, yetersiz iç ulaştırma sistemleri de ülkeler arasındaki iktisadi eşitsizlikleri keskinleştirir. Bu bağlamda, bazı ülkelerin ulaştırma hizmetlerine neden diğerlerinden daha çok ödeme yaptığına ve devletlerin ticaret yapan firmaların ulaştırmadaki rekabet gücünü geliştirmek için ne yapabileceğine ilişkin iki soru ortaya çıkmaktadır.

ULAŞTIRMADAKİ YENİLİKLER VE GELECEĞİN ULAŞTIRMASI

- Makineli ulaştırmanın başlangıcından bu yana geçen 200 yıl içinde ulaştırma sistemlerinin kapasitesi, hızı, etkinliği ve coğrafi kapsamı dramatik biçimde düzelmiştir. Bu süreçler şu şekilde özetlenebilir:
- • Her ulaştırma türü, coğrafi ve teknik özelliklerinden ötürü, farklı teknolojiler ve farklı yenilik ve yayılma oranları ile karakterize edilmiştir.
- • Teknolojik yenilik daha hızlı ve daha etkin ulaştırma sistemlerine bağlıdır.
- • Ulaştırma kesimindeki teknolojik evrim dünya ekonomisinin iktisadi gelişme evrelerine bağlıdır. Dolayısıyla, ulaştırma ve iktisadi gelişme biri olmadan diğerinin olamayacağı bir çerçevede birbirlerine bağlıdır

- En umut veren teknolojiler şunlar olacaktır;
- Maglev ;Kısaca manyetik kaldırma olarak adlandırılabilcek olan bir maglev sistemi, destek kısmı ile hiçbir sürtünme olmaması ve hiçbir hareketli parçası bulunmaması gibi üstünlükleriyle 500-600 km/s'lik işlerliği olan hızlara erişmeyi mümkün kılmaktadır. İlk ticari maglev sistemi 2003'de Şangay'da açılmıştır ve 440 km/s işlerlik hızına sahiptir.
- Otomatik ulaşım sistemleri. Bu, araç, taşıma ve kontrolün bütünsel ya da kısmi otomasyonuna dayanarak, bir, hareketlerin hız, etkinlik, güvenlik ve güvenilirliğini iyileştirme seçenekleri setine işaret eder.
- Yakıt hücreleri. Türkiye'nin bugün ulaştırma alanında karşılaştığı ve karşılaşacağı sorunları çözümleme yolunda alacağı önlemler ve tasarlayıp uygulayacağı politikaların doğru değerlendirilebilmesi, bir ölçüde ülkenin söz, edilen konumunun da doğru değerlendirilebilmesine bağlıdır

TÜRKİYE VE DÜNYA ULAŞTIRMA MODELİ

- Türkiye, hem coğrafi-stratejik konumu, hem de yeni-beliren pazarlardan biri olarak dünya ekonomisinin gelişme çizgisi içindeki yeri bakımından doğru ulaştırma politikalarını nasıl belirlemeli ve bunu ne tür bir kurumsal çerçevede yapmaya kalkışmalıdır?
- Türkiye, böyle bir çerçevede, dünya haritası üzerindeki hem coğrafi, hem de uluslar arası konumu bakımından, kendi elini güçlendirmek zorunda olan bir ülkedir. Bunun anlamı, Türkiye'nin, ulaştırma kesimini, çağdaş ulaştırma sistemi anlayışı olan bütünleşik karakterli bir sistem olarak planlaması ve yeniden örgütlemesi gerektiğidir

- Türkiye, bölge için olmazsa olmaz özellikler taşıyan bu işin yapılmasında öncü, rol üstlenebilecek bir konumda olduğu gibi, bunu üstlenmemesi durumunda da, bir daha geri kazanılması çok zor olan bir kayıpla karşılaşmak durumunda olacaktır.
- Türkiye'nin, bütün bunlarla birlikte ve bunlara ek olarak, hem küreselleşme süreci içindeki yerini sağlama almak, hem de AB ile olan ilişkileri bağlamında elini güçlendirmek için izlemesi gereken politikalar ve alması gereken önlemler vardır. Bunların da gelip dayandığı nokta, araştırma ve bunun kurumsal altyapısı ve ulaştırma kesiminin bu doğrultuda yeniden örgütlenmesidir.

KÜRESELLEŞME

- Küreselleşme denildiği zaman akla gelen kavramlar; dünyanın büyük bir pazar haline gelmesi, teknolojik gelişmelerin insan hayatına etkisi, kültürel değişimler, popüler kültür vb. kavramlardır.
- Küreselleşme hayatın her alanında olduğu gibi eğitimi dolayısıyla üniversiteleri de etkilemiştir. Çünkü üniversiteler, modernizm ile birlikte ulus devletin en önemli araçlarından biri olarak görülmektedir.
- Küreselleşmenin üniversitelere etkisi o kadar büyüktür ki, Scott'a göre küreselleşme üniversitelere karşı yapılan en büyük meydan okumadır.

- Küreselleşmenin ortaya çıkmasında ya da hızlanmasında ‘teknoloji’ ve ‘bilgi’ kavramlarının önemli bir yeri vardır. Modern eğitim sistemlerini ve üniversiteleri etkileyen iki ana faktör teknoloji ve bilgidir.
- Erçetin 1980’li yıllardan itibaren yükseköğretim kurumlarını ve sistemlerini büyük ölçüde etkileyen gelişmeleri;
 - 1. Küreselleşme
 - 2. Yaşam boyu eğitime artan gereksinim
 - 3. Bilişim ve iletişim teknolojilerindeki hızlı ve yoğun gelişmeler, olarak sıralamaktadır.
- Küreselleşme sürecinin üniversitelerin gelişimini etkilemesi, bilginin yeri ve anlamının değişimi ve bilgi üretim süreçlerinin farklılaşması ile de ilişkilidir. Bilgi, günümüzde üretim sürecine yardımcı bir faktör olmaktan çıkmış bilgi üretiminin kendisi bir endüstri haline gelmiştir. Küreselleşmenin ne olduğunu, nasıl bir süreç izlediğini, üniversiteleri nasıl etkilediğini inceledikten sonra bilgi teknolojilerindeki gelişmeler ile üniversite ilişkisi irdelenmeye çalışılmıştır.

KÜRESELLEŞME VE ÜNİVERSİTELER

- Küreselleşme, ekonomiden siyasete, politikadan kültüre, bilimden teknolojiye hemen her alandaki değişimi ifade etmek için kullanılan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Küreselleşme kavramına ilişkin farklı tanımlar;
 - Keyman küreselleşmeyi, devlet ağırlıklı uluslararası ilişkilerden siyasal aktörlerin çoğaldığı küresel ilişkilere geçilmesi, sermayenin artık uluslararası değil küresel bir nitelik taşıması, sömürü mekanizmalarının değişmesi, gelişen teknoloji ile dünyanın evrensel bir köye dönüşmesi olarak tanımlamıştır.
 - Küreselleşme bir noktada meydana gelen olayların başka noktalardaki olayları etkilemesi ve meydana gelen bu olaylardan etkilenecek toplumsal ilişkilerin dünya ölçeğinde yoğunlaşması olarak da tanımlanmaktadır.

- Küreselleşmenin önemli sonuçlarından birisi modern dünyadaki gibi her şeyin tahmin edilebilir olmasının son bulmasıdır. Artık dünyanın herhangi bir yerindeki herhangi bir gelişme başka bir yerdeki durumları etkileyebilmektedir dolayısıyla dünyadaki ilişkiler karşılıklı bir iç içe geçmişliğe sahiptir ve belirsizlik had safhaya ulaşmıştır. Giddens'ın da belirttiği gibi "dünya elimizden kaçıp gitmektedir".

Tanımlarda da görüldüğü gibi küreselleşmeyi matematiksel bir formül gibi açıklamak mümkün değildir. Küreselleşmenin algılanması ve konumlandırılmasındaki bakış açısı farklılıkları bunun en önemli sebebidir. Küreselleşmeyle ilgili olarak ortak bir tanıma ulaşılamasa da küreselleşme, ekonomi, siyaset, kültür, sosyal hayat ve bunun gibi birçok konuya ilgili bir kavram olarak büyük bir değişimi ifade eder.

- Küreselleşme konusunda da farkı yaklaşımlar vardır;
 - Küreselleşme yandaşların göre, piyasalar artık devletlerden daha güçlüdür. Devletlerin otoritesindeki bu gerileme ise, diğer kurumlar ile birliklerin ve yarel/bölgesel otoritelerin artarak yaygınlaşması şeklinde görülebilir.
 - Küreselleşme karşıtlarına göre ise küreselleşme yeni bir süreç değil; küreselleşme refah devletini yok edecek minimal devlet ve hükümeti amaçlayan çevrelerin sık sık kullandığı basit bir terimdir.
 - Dönüşümcülere göre ise, modern toplumları ve dünya düzenini yeniden şekillendiren hızlı sosyal, siyasal ve ekonomik değişimlerin arkasındaki ana siyasal güçtür. Artık dış ilişkiler ile iç işleri arasında açık bir ayrım söz konusu değildir.
 - Küreselleşmeyi Amerikanlaşma, kapitalizm, emperyalizmin yeni şekli olarak değerlendirenler de uluslararası ekonomik ilişkiler olarak görmektedir. Küreselleşmenin, kapitalist modernlikle birlikte düşünülebileceğini ve ancak bu çerçevede açıklanabileceğini ileri sürmektedir.

Tartışmaların temelinde, küreselleşmenin istenen bir gelişme mi yoksa istenmeyen bir gelişme mi olduğu yer alıyor.

- Küreselleşme sürecinin ortaya çıkmasında çok sayıda faktörün etkisi vardır.
- Mcburnie bu faktörleri dört ana başlık altında incelemiştir. Bunlar; siyasi kültürel ekonomik ve teknolojik faktörlerdir.
- Karlson ise küreselleşmenin ortaya çıkmasında bu kadar farklı alanların etkisinin olması, kişinin kendisini korumasının neredeyse imkansız olduğu bir dizi çevresel, politik, sosyal ve kültürel etki seline sebep olmuştur. Bu etkinin doğal sonucunun insanları standartlaştırmaya zorladığı ileri sürülmektedir ve küreselleşmenin en fazla eleştirildiği konulardan birini bu konu oluşturmaktadır.
- Althausen'e göre küreselleşmeden en çok etkilenen alanlardan biri, modernizmle birlikte devletin ideolojik bir aracı gibi hareket eden eğitim kurumlarıdır. Eğitim kurumları-ulus devlet ilişkisi modernizm ile bağlantılı olarak düşünülmektedir. Bu bağlantıda, devletin araçları bastırıcı niteliği olan birimler ve ideolojik niteliği olan birimler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

- Althausen, eğitim kurumlarının ideolojik birimleri içerisinde olduğunu ileri sürmekte ve modern eğitim kurumlarının varlığını ulusal bir bağlamda düşünmektedir. Ancak, küreselleşme, varlıkları ulusal bir bağlamda düşünülen eğitim kurumları ve üniversiteler üzerinde derin ve kalıcı etkiler bırakmaktadır.
- Bunun en önemli sebebi küreselleşmenin, modern üniversite kurumunun ardındaki temel iki varsayımı zayıflatmasıdır. Bu varsayımlar; ‘ulus devlet’ ve ‘refah devleti’ desteğidir.
- Bugün üniversite sorununu, kültürel sorunlardan ve diğer değişim sorunlarından ve küreselleşme, refah devleti, ulus devlet ve benzeri sorunlardan bağımsız olarak düşünmek çok zordur. Böyle bir çözümlmeye gitmek modern üniversite fikrinin ardındaki düşünceyi yok saymak demektir.

- *Callan küreselleşmenin ortaya çıkardığı etkiler arasında; ulusal kültürlerin yayılması ile kültürel kimliklerin yakınlaşması ve benzeşmesini, ulusal sınırlara karşı insanların ve düşüncelerin önlenemez devingenliğini, ulus devletin otonomisi ile yükseköğretim olgusu arasındaki bağları giderek zayıflatması hatta koparmasını, oluşan küresel pazarların, gelişmiş ülkelerin gelirlerinin kaynağını oluşturan yüksek kamu harcamalarına dolayısıyla yükseköğretim kurumlarına zarar vermesini, iletişim ve bilişim teknolojilerinin etkisini, küresel araştırma kültürlerinin ve ağlarının hızla oluşumu ve yayılması ile öğretimin standartlaşmasını saymaktadır.*
- Burada sıralanan gelişmelere küresel gücün istekleri gözü ile de bakılabilir. Çünkü üniversitelerin içinde bulundukları toplumdan kopmaları, toplumlarına hizmet etmemeleri ya da toplumsal gelişim için çaba harcamamaları düşünülemez. Bu gelişmeler hızlı ve yoğun bir değişimi ifade etmektedir.

- Eğitim kurumları özellikle de üniversiteler bu değişimlerden olumlu veya olumsuz bir şekilde etkilenmektedir. Küreselleşme ile birlikte üniversitelerin gelişimini, yönetimini ve finansmanını dolaylı ya da doğrudan etkileyen farklı eğilimler bulunmaktadır.
- . UNESCO' ya göre bu eğilimler, demokratikleşme, bölgeselleşme, eşitsizliklerin kutuplaşması, marjinalleşme ve toplumların bölünmesidir. Bu gelişmeler üniversitelerin devlet, sanayi ve toplum ile olan ilişkilerini yeniden gözden geçirmelerini sağlamıştır.
- Ulus devletin çözülme sürecine girmesiyle birlikte devlet, toplumsal üretim alanlarından çekilmesi gerektiğine toplumları inandırmıştır. Devletin bu hizmetleri sağlayıcı olmaktan çıkarak düzenleyici hale gelmeye başlamasının üniversitelere yansıyan en önemli sonucu ise; bu amaçla devletçe üniversitelere ayrılan kaynakların azalması şeklinde ortaya çıkmıştır.

- Bozkurt'a göre teknoloji, küreselleşme sürecinde yeterli koşul değildir; ancak küreselleşmenin olmazsa olmaz koşuludur. teknolojik gelişmelerin üniversitelere etkileri her geçen gün atmaktadır. Teknolojik gelişmeler olumlu ya da olumsuz, bir şekilde üniversiteleri etkilemektedir.
- Örneğin teknolojik gelişmeler araştırma sürecini kolaylaştırırken, mekâna bağlı üniversite kavramını da zayıflatmaktadır. Buna göre aşağıda küreselleşme sürecinde teknolojik gelişmelerin üniversiteler üzerindeki etkileri tartışılmaya çalışılmıştır.

BILGI TEKNOLOJILERI VE ÜNİVERSİTELER

- Teknolojik gelişmeler üniversite çalışanlarının araştırma sürecini hızlandırmıştır. Üniversiteler bilgi teknolojilerini kullanarak öğrencilere maliyet-etkili eğitim sunarken, yüksek nitelik ve esnekliğe ulaşma olanaklarını yakalamışlardır.

- Bilgi, internet aracılığıyla, çok daha geniş bir kitleye aynı anda ve ucuz bir biçimde ulaştırılabilmektedir.
- İnternet üzerinde bulunan bilgi bankaları veya veri tabanlarından bazıları herkesin kullanımına açıktır. Bilgisayar ve internet ile ilgili bilgi sahibi olmak yeterlidir

- Eğitimde küreselleşmenin temelinde bulunan gelişmiş teknolojiler ile eğitim arasında üç önemli etkileşim bulunmaktadır. Bunlar, teknoloji eğitimi, bilim ve teknik eğitim ve eğitimde teknolojinin kullanımınıdır

- Teknoloji eğitiminin temel amacı; toplumların teknoloji okuryazarlığını belirli düzeylere getirmek yani arttırmaktır.
- Bilim ve teknik eğitim, teknolojik gelişim ve yenilikler için bilim ve teknolojiye hâkim insan gücü sağlama ve teknoloji uzmanları yetiştirmeyi içeren temel bileşenleri oluşturmaktadır.
- Eğitimde teknoloji, ilişkisinde teknoloji potansiyel olarak eğitimi desteklemek için kullanılmaktadır. Bu, ülkenin çalışan ihtiyacını karşılamak için eğitilmiş ve kalifiye insan gücünü sağlamak ve eğitimin genel verimliliğini geliştirmektedir

- Aggarwal'e göre 21. yüzyılın eğitimi; zaman ve alandan bağımsızdır, amaç ve sonuca doğru yönelimlidir, öğrenci merkezlidir, aktif takım çalışması ağırlıklıdır, öğrenim elde etmeye yöneliktir ve beceri ve dildeki farklılıkları barındırmalıdır.
- Bunun yanında 21. yüzyılın eğitiminin sahip olduğu iki önemli olgunun daha bulunduğu düşünülmektedir. Bu olgular, hayat boyu öğrenme ve bilgi toplumdur.
- Bilgisayarların insan hayatında kaçınılmaz bir unsur haline gelmesi ile eğitim-öğretim ortamlarında kullanılması da zorunluluk haline gelmiştir

- Ayriyeten önem verdikleri konu ise özelliğinin bir arada toplamasını sağlamıştır.
- Bunlar; öğrenme için güvenli bir ortam oluşturması, hızlı dönüt vermesi, çok zengin bilgi kaynaklarına doğrudan ulaştırması, bilgilerin yeni yöntemlerle sunulabilir olması ve grup çalışmalarına fırsat vermesi gibi örnekler verebiliriz.

- Bilgisayarların, bilgiyi depolama, saklama, tekrar kullanmadaki üstünlüğü bu bilgilerin başkalarıyla paylaşılması gereğini ortaya çıkarmıştır. Bu ağın adı internettir

- İnternet dev bir kütüphane, dev bir alışveriş merkezi, dünyanın en büyük üniversitesi ya da sanal dünya olarak tanımlanmaya çalışılabilir. İnternet toplumun doğal yapısını oldukça değiştirmiştir; yerel, ulusal ve küresel ekonomileri ve bunların yapılarını etkilemiştir.
- İnternet kullanıcıları bilgiye istediği yerden istediği zaman ulaşabilmektedir

- Örgün ve uzaktan eğitim uygulamaları incelendiğinde kullanılan teknolojilerin bu eğitimlere verdiği en temel özelliğin, öğrencilere zamandan ve mekândan bağımsızlık sağlayabilmesi olduğu görülebilir.
- Ancak mekân bağımlılığının uzaktan eğitimin yaygınlığını etkileyecek bir unsur olduğu söylenilebilir

- Eğitimde internet kullanımını iki farklı uygulamayla kullanım alanı bulmaktadır.
- birincisi örgün eğitimde öğrenme-öğretme etkinliklerinin desteklenmesi amacıyla ders içi ve dışı aktivitelerde internetin yardımcı araç olarak kullanılmasıdır.
- ikincisi eğitim uygulamalarının tamamen internet üzerinden gerçekleştirildiği uzaktan eğitim uygulamalarıdır

- İnternet hem örgün eğitime destek niteliğinde kullanımında hem de uzaktan eğitimde taban niteliğinde kullanımında, kullanıcılarına çok farklı ve faydalı hizmetler sunmaktadır.
- Bu hizmetler arasında elektronik posta, world wide web (www), haber grupları, tartışma grupları, sohbet programları ve arama motorları gibi örnek verilebilir

İTERNET VE UZAKTAN EĞİTİM

- Uzaktan eğitimin ilk uygulaması 1720'li yıllara dayanmaktadır. İnternetle yapılan uzaktan eğitim çalışmaları bu tarihten tam 265 yıl sonraya uzanır. 1985 yılında Phoenix Üniversitesi tarafından ilk internetle uzaktan eğitim uygulaması gerçekleştirilmiştir.
- İnternetle uzaktan eğitim uygulamaları, günümüz için uzaktan eğitim uygulamalarının en sonuncusu ve en gelişmişidir Ancak teknolojik gelişmelerin çok hızlı bir şekilde gerçekleştiği göz önünde bulundurulduğunda ileride daha gelişmiş uygulamalar ortaya çıkabilecektir Bu kullanımlar üç temel başlıkta toplanabilir. Bunlar; web tabanlı eğitim, internet tabanlı eğitim ve e-öğrenmedir.

- İnternetle uzaktan eğitim uygulamalarını eşzamanlı-eş zamansız, çevrimiçi ,çevrimdışı ve kullanılan teknolojiler ya da özelliklerine göre sınıflamak mümkündür
- İlk sınıflama olan eşzamanlı-eş zamansız internetle uzaktan eğitim uygulamalarının ders saati, etkileşim ve sorular gibi boyutlarının belli bir zaman dâhilinde olup olmadığının sınıflamasını içermektedir

- **1.Eşzamansız** uygulamalar öğrencilerin bağımsızlığını, kendi ilerleme hızına kendi karar verdiği ve kendi istediği zaman öğrenme etkinliklerine girdiği uygulamayı ifade etmektedir.
- **Eşzamanlı** bir uygulama, öğrenci ve öğreticinin belli bir zaman dâhilinde uygulamaya katıldığı, öğrenme etkinliklerinin bu zaman dâhilinde gerçekleştirildiği uygulamadan bahsedilmektedir
- **2.Çevrimiçi** eşzamanlı uygulamaları içine alan internete bağlı durumda ders, etkinlik ve değerlendirme faaliyetlerinin yürütüldüğü uygulamalar gerçekleştirilmektedir.

- 3.Sınıflamada ayrım içerik, etkinlik ve uygulamaların internet üzerinden gerçekleştirilebilmesi ya da indirilip bilgisayar ortamında takip edebilme olanağı olmasıyla da doğrudan ilgilidir.
- Diğer sınıflamada ise kullanılan teknolojilerin ve özelliklerinin isimlendirmede yer aldığı bir sınıflamadır ve genellikle böyle bir sınıflama çok yaygındır.
- Bu sınıflamayı üç gruba ayırmak mümkündür: web tabanlı eğitim, internet tabanlı eğitim ve e-öğrenmedir

- Web-tabanlı öğrenme materyaller CD-ROM veya diğer medya üzerine paketlenmesini kapsayan bir web tarayıcısında öğrenme materyallerinin iletimi ile ilgilidir.

- E-öğrenme olarak bilinen kavramdaki “e” harfi, e-öğrenmenin temelini oluşturan elektronikten gelmektedir.
- E-öğrenme uygulamalarındaki öğrenme şekillerini dört gruba ayırmak mümkündür.
- Bunlar Broadbent’e göre
 - resmi olmayan (informal),
 - kişisel ilerleme (Self-Paced)
 - rehber yönetimli (Leaderled)
 - performans destek araçlarıdır (performans support tool).

TEKNOLOJİ:ÇÖZÜM MÜ? , PROBLEM Mİ?

- Teknolojik gelişmeler birçok kolaylığı sağlamasının yanı sıra eğitime erişimi de artırmıştır. Eğitime erişimin artması ile ortaya çıkan küresel etkilerden birisi de ulusaşırı eğitim kavramıdır. Eğitim , teknolojinin kullanımı ile ülkeler arası ,hatta kıtalar arası bir nitelik kazanmıştır. Bu durum yükseköğretime olan talebi artırmıştır.

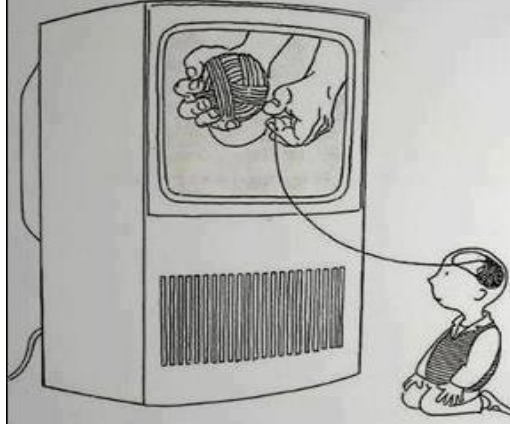
- Teknolojik gelişmelerin üniversitelere olumsuz etkileri olduğu da ileri sürülmektedir. Bunun önemli sebeplerinden birisi , üniversitelerin ulus devlet ile birlikte anılması ve küreselleşme sürecinin artan etkisiyle birlikte ulus devletin rolünün gerilemesidir. Bu durum ulus devletlerin temel ve belirleyici özelliği olan siyasi ve ideolojik yapılar etkinliğini kaybetmeye başlamasına yol açmıştır.

- Scott'a göre üniversiteler küreselleşme ile baş edebilmek için esnek olmak zorundadır . Eğer esnek olmazlar ise bilinen üniversite yapısından uzaklaşacaklardır .Bu durum ise üniversitelerin yok olma ve terk edilmesine neden olacaktır . Teknolojik gelişmeler sadece üniversitelerde değil hayatın diğer alanlarında da bazı olumsuz durumlara yol açmaktadır .

teknolojide toplama...

Akıllı telefon
+
Akıllı televizyon
+
Akıllı teknoloji
=
Aptal insan

- Teknolojik gelişmelerin ,insanları insanlaştırmak yerine köleleştirdiği ,teknolojiyi gelişmiş ülkelerin diğer ülkeleri istila aracı olarak gördüğünü ,bunlardan daha da önemlisi teknolojiye aşırı vurgu yapılması eğitim kurumlarının yada üniversitelerin asıl işlevlerinden uzaklaşmasına yol açtığını ,teknolojinin araç olmaktan çıkıp amaç haline geldiğini ,bu durumun da yabancılaşma ,yalnızlaşma ve bireyselleşme gibi olumsuz etkilere yol açtığı ileri sürülmektedir .

SONUÇ

- Meydana gelen küreselleşme ve küreselleşmenin hızlandırıcılarından biri olan bilgi teknolojilerindeki gelişmeler yaşamdaki her alanı etkilemektedir . Küreselleşmenin hayatın bütün alanını etkilediği bir ortamda üniversiteler küreselleşme karşısında ayakta kalmayı başarabilmelidir . Üniversite bilgi kurumu olarak kalmak durumundadır . Üniversiteler ,içinde bulundukları toplumun her türlü gelişimine katkı getirmek zorundadır .

- Üniversite düşüncesini ve yapısını her geçen gün zayıflatan küreselleşme karşısında eğitimcilerin daha fazla düşünmesi ve çalışması gerekmektedir . Küreselleşmenin hızlandırıcılarından biri olan teknolojik gelişmeler eğitim kurumlarını bu teknolojilerden yararlanmaya zorlamaktadır . Bu gelişmeleri kullanmanın birçok yararı olmasına karşın bir takım sorunları ortaya çıkardığı da unutulmamalıdır .

- Türkiye gibi eğitim problemleriyle savaşan ,okullaşma , öğretmen eğitimi ,eğitim yöneticisi eğitimi ve seçilmesi , öğretim programlarının geliştirilmesi ,çeşitli eşitsizlikler gibi sorunları hala çözememiş bir ülkede ,teknolojik gelişmelerin acaba kimlerin yararına olduğu ile ilgili olarak düşünölmelidir .

- Popüler kültürü destekleyen televizyon programları , internet sayfaları ,gazeteler ,dergiler ,sinema vb. birçok gelişme bireyleri teknolojinin kölesi haline getirmektedir . Üniversitelerin de tamamen teknoloji ile özdeşleşmesi asli işlevlerinin unutulması riskini taşımaktadır .Sosyal ,ahlaki , politik ve ekonomik işlevleri olan eğitim kurumlarının bu işlevlerinden uzaklaşması , yabancılaşma ve bireyciliğe vurgu yapma gibi olumsuz sonuçları getirebilmektedir .

- Hilal ATEŞ
- Simge ATANAR
- Zeynep ÜTEBAY
- Hilal BİLDİRİCİ
- Seda ERŞAN
- Dilan BUDAK

